„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторником на по табака

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте сваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 122. У Новом Саду у уторак 9. (21.) августа 1883. ГОДИНА XVIII.

Нови Сад, 8. августа.

— Из Јаска нам пишу лицем на преображење ово: Не могу никако пропустити, а да вам не јавим, да данас на Преображење и на царски рођен-дан овде у Јаску богослужења нема. А нема га за то што и овде код нас именовани патриарх свој ћеф тера. Наш је парох, г. Николајевић већ одавно оболео, па је вољан био узети си младог капелана Грбу. Чујемо да је ово врло интелигентан и способан млад свештеник, али није Анђелићеве багре, па га неда у Јазак. Дакле и код оваки ствари Његова Наименованост пркосе тера!

Или ваљда мисли опет послати нам каквог калуђера, који људе коље, као и онај у Ривици.

Већ има преко месец дана, да се овде никакво богослужење не обдржава.

Да вам је чути, како је народ јутрос зором пред својом црквом овде своје незадовољство изразио, чујући да у свима околнима местима звона звоне и да се народ богу моли те питају:

„Шта је ово? Докле ће ово трајати, јесмо ли ми стока, да се ни богу помолити не можемо, па ни данас на Преображење „на царски дан?“ Заиста ово је грдна брука и срамота!

Политички преглед.

У једном од задњих бројева јавио је загребачки „Позор“ да су у задње време међу баном и угарским министарством вођени преговори о прорачуну Троједнице и гледе тога да на Реци и на даље остану хрвацке области, но пошто ни бан Пејачевић ни Тиса и Сапари не хтедоше ни у чему попустити, то да је бан закључио озбиљно оставку поднети. „Народне Новине“ загребачке очитују да је вест **о демисији бана Пејачевића** неоснована и да су и остале с тим скопчане комбинације „Позорове“ „бар за сада“ пука нагађања, јер како исти лист с надлежне стране дознаје „надзе се односне расправе још у течају, пак пошто у том погледу за сада коначно још ништа углављено није, није могао ни бан Пејачевић одлучити се, да ли остаје или одступа“. — Речи „бар за сада“ читају се некако чудновато у званичним „Народним Новинама.“

Загребачки немири чине скоро искључиви предмет расправе у мађарском новинарству. Није тешко погодити којим гласом гуде чивуцко-мађарски листови. Сви колико их год има на мађарском глобусу узели су пуна уста отровних стрела и да је на њихову — Троједнице би требало с места да нестане. Свима напред излетио је „П. Лојд“, ком су од свршетка тиса-есларске парнице још већма порастила крила, те изјављује како он као сасма сигурно очекује „да ће на дотичним званичним грбови неодложно успостављени и употребом свих могућих средстава све дотле заштићени бити, док се год виши и нижи измет Хрвацке на исте не навикне.“ Официјозни „Немзет“ изјављује, да о задовољштини не може говора бити, већ једино о казни; приређиваче изргеда треба тражити у вишим круговима, никако пак у круговима измета загребачког и загребачких месних власти. „Напло“ тражи „да грбови одмах и то свечаним начином и уз демонстративно суделовање загребачких власти поврате на своја стара места“. — Тако мађарски листови. При крају вредно је да забележимо како у главном о догађајима у Загребу суде „Народне Новине.“ Лист овај жали што се становништво загребачко у ствари отклоњења грбова — „Н. Н.“ неће да испитују да ли су ти грбови законити, или не — није послужило законитим средствима, наиме: земаљском владом и сабором земаљским, па и заједничком владом и сабором заједничким, но је пошло путем „самовласне помоћи“ који „није законит“, што све може „врло шкодљиво бити.“ Осуђујући све што се у задње време у Загребу извршило, изјављују „Н. Н.“ да „све што се догодило, догодило се не из непријатељства против државној идеји, већ због тога, што народ жели да се установе нагодбе у свему сасма тачно одржавају.“ Да је ово тако и никако друкчије доказују „Н. Н.“ тиме, што приликом отклоњења грбова са зграде финансијалног уреда ниво није дирнуо у грб брзојавног уреда, ма да је уред овај први сусед финансијалног звања и ма да се и на њему налази заједнички, законом установљени грб, али — без мађарског натписа.

Краљ Карол румунски требао је 6-ог. т. м. да буде у Берлину. Немачки листови поздравили су веома пријатељским речма долазак краљев. „Кол. Нов.“ пишу: „Присуство румунског краља при фамилијарној светковини немачке царске куће не само да је доказ срдачности одношаја, што владају међу немачком царском кућом и краљем румунским, но даје јавно сасма јасног израза оној наклоности, што је немачка државна влада гаји прама младој краљевини.“ Ове речи поменутог официјозног листа немачког учиниле су доста немио утисак у Бечу и принидиле су неке бечке листове на изјаву да је немачко пријатељство према хохенцолерцу краљу Каролу истина појмљиво, но да би се ипак могло желити да се у Берлину мало више обазру на — дунавско питање. — Изгледа као да бечлије почињу сумњати у искреност својих берлинских пријатеља.

У Француској обављени су избори генералних саветника. Од 90 генералних савета господаре у 79 републиканци. Међу департманима што су их републиканци освојили налази се Корзика и и доскорашњи легитимистични департмани Баз-Пирене, Лозер, Дордоњ, Вјен, Ланд и Авејрон. Колевка бонапартизма и кула ројализма пале су дакле у републиканске руке. Париски листови потпуно су задовољни с резултатом избора. „Практична, законита и чврсто заснована република — пише „Републик Франсе“ — република разума и искуства одржала је победу.“ Исти лист помиње са особитим задовољством да је у Лилу изабран умерен републиканац ма да су Рошфор и Клемансо свим могућим средсвима агитовали за тамошњег антрасижанског кандидата, који је са 2000 гласова пропао.

ДОПИСИ.

Ш. — **Загреб** 15. авг. (Немири због грбова. Реч две „Позору“.) — Данас је главни град Хрватске био сведоком жестоке и крваве опозиције хрватског народа против помађаривања. Привори, што се у Пешти догађају против Чивута, догађају се овде против Мађара. Но нек нам се допусти, да читаву ствар разјаснимо.

Тако, пре недељу дана морао се сав Загреб зачудити, кад једног лепог јутра освану на згради финанцијалнога уреда велика табла с мађарским грбом и с мађарским натписом. Љуто је то дирнуло Загрепчане. Ваља наиме знати, да је у нагодби краљевине Хрватске и Угарске изрично речено, да ће се у Хрватској по свим уредима употребљавати само хрватски језик, пак је онда морао тај мађарски натпис као неки куријозум осванути. Гледали су га људи ко какво страшило, гледали и нису слутили на добро. Истога дана у вече буду полупани сви пенцери на тој згради. Стражара није било нигде на бливо, па се разбијачима није ушло у траг. Сутрадан изађе у „Повору“ уводан чланак о незаконитости тог најновијег мађарског самосилништва, и у „домаћим вестима“ кратка белешка о томе, како су прошле ноћи разлупани пенцери, — али обоје би заплеђено. Кажу, е је из Пеште дошао телеграм баруну Живковићу, да добро пази, да ни у једним новинама не изађе ништа, што би се тицало тих мађарских грбова и натписа. Вероватно је. — Загрепчани су показали своје незадовољство, ал г. Давид, управитељ финанцијалних уреда извеси сутрадан ко у пркос шест мађарских грбова са мађарским натписима уместо оног једног да покаже колик је он газда у Хрватској. Ал је уједно добро наручио градској стражи да пази да се не би когод нашо, па ма како уклонио те грбове. Међутим је незадовољство међу грађанством расло све већма и већма. Свако вече нашао се ма ко, па направио „кловерима“ мало посла, али је при том било и окршаја. Синоћ се скупила велика множина света пред финанц. зградом, изразујући своје незадовољство баш „рукописателним“ начином. У томе долети чета градских стражара са градским капетаном и више магистратских чиновника; — али бејаху лоше среће. Заметну се љуто крешево. Лети камење ко туча, лупају песнице без броја — тек што не искачу варнице. Нико не оста читав. Градском капетану разбише главу, једном стражару избише каменом око, једном расекоше главу, једном сасуше зубе у уста, а једног детектива избише на мртво име. Док је војничка помоћ дошла, не беше незадовољницима ни гласа ни трага. Но све то беше тек предигра данашњој ерупцији. Данас око два сата после подне — у по бела дана скупило се до 200 раденика, помоћника, шегрта, писараћака и грађана пред финанц. зградом. Један од незадовољника поче црним катраном замазивати мађарски натпис на грбу, кад прискоче два пандура к њему, да му то спрече. То је био згодан тренутак. Остали навалише на пандуре, а у исти мах осу се ув бурно клицање и вику стотинама камења у прозоре двокатне финанц. зграде, и за тили часак не оста на читавој згради од 67 пенцера ни једно стакло читаво! Летиле су и мастионице с мастилом у дуварове те је све ишарано. Сад тек наста одушевљење. Примакоше лестве, пак поскидаше насилно свих шест грбова, па се с њима у тријумфалној поворци крену кроз град. Високо су надвивали поскидане грбове и бурно клицали пролазећи покрајним сокацима до Јелачићева трга. Пред споменником бана Јелачића устави се читав провод, а један између њих стаде беседити — стаде позивати да се крену к градском аришту, те избаве једног свог друга. Није ту требало много наговарања — доста је било једну искру бацити, па да све букне. Опет крену читава поворка к томаришту, те стаде захтевати, да им се пусти на поље друг. Стражари не хтедоше то да учине, и опет наста бој. Незадовољници полупају и ту све пенцере и ослободе затвореника. Пандури нису могли невадовољнике савладати, а кад су војници дошли, умири се чета. Ухићен није нико.

Карактеристично је да су се у тој демонстрацији највећма истицали Чивути. Но и то се даде лако разумети, јер они би за цело и овде чували своја леђа, кад не би у том видели прилике за „кшефт“. Њима је то добро дошло, те могу сад лепо вратити Мађарима шило за огњило, што они њихову браћу по Пешти разбијањем провора часте. Сад желе на тај начин стећи овде бар мало љубави и пријатељства, да и овде не би букнуо антисемитизам.

Но на сваки начин морамо да се радујемо овом појаву, из ког се види да је бар народ у Хрватској осигуран и да му не прети мађаризација. Овом приликом молимо славно уредништво, да нам дозволи неколико рефлексија.

Браћа Хрвати, а наиме њихов часни „Повор“, орган неодвисне странке, не може да одоли срцу, а да сваком згодном приликом не дирне у Србе. Не једаред пребацио је Србима, да су непријатељи Хрватске, да против Хрвата и Хрватске у заједници раде. Ми подносимо горке увреде; под кринком савета и упуте називају нас дивљацима, под кринком слоге и јединства хоће да нас похрвате, под кринком оних својих напада на наше свештенство, крије се подмукла мисао: „пређите у католицизам, па ће вам свештенство бити боље“. — „Повор“ је бајаге пријатељ народа а непријатељ Мађара. А зашто он нас куди, кад смо ми непријатељи Мађара. „Повор“ овамо грди Мађаре на сва уста, а усуђује се пребацивати Србима зашто нису задовољни са Германом. Овамо хоће и признаје, да је у ово тешко доба слога међу Хрватима и Србима против заједничког непријатеља врло нужна, а овамо опет грди Србе што нису задовољни с Германом, који да је најдостојнији патријарашке столице јер га свак познаје као разумна, изображена и морална човека. — „Позоре“, „Позоре“! не задири у наше ране, немој, јер су и сувише тешке. Ако већ хоћеш да нас саветујеш, ако си нам већ толики пријатељ, немој нам барем онога хвалити, који дува у исти рог с оним, чије ти грбове са својих кућа скидаш. Па кад ти не можеш да трпиш прост један мртав знак на свом уреду, како можеш нама замерати, што против жива непријатеља у својој цркви устајемо? — Промисли се.

Српски и хрватски народ и сувише је судбином својом један за другог свезан, а да би се смео један радовати несрећи другога. Та заједничке су нам патње, заједнички терети, заједнички непријатељи, један против другога радити не можемо, а да не радимо и сами против себе. А сва та гложења сва неслога није ни рад чега другога, већ зато, што ваше ухо не подноси име Србин. Та прегорите то, друго ништа и не иштемо. За заједничку нам је домовину радити, а да ми радимо против домовине, радили би против свог народа, радили би сами против себе. Маните се већ једаред тог кривог страха, па се држите оних ваших сопствених речи: да је у овим тешким временима и српском и хрватском народу потребна слога.

Дневне новости.

(Немири у Загребу.) „Обзор“ јавља да је при судару од 2-ог тек. мес. рањено преко 40 загребачких грађана. О томе како су грбови свинути доноси исти лист следећи извештај: „Јуче 3. (15.) т. м. око ½10 сах. из јутра сакупљала се и опет светина пред финансијалним уредом у Гундулићевој улици, али се владала посве мирно, гледајући како су Давидове табле свака са нове четири железне кваке причвршћене. Све је прошло мирно до 2 сах. после подне, када се ватрогасно друштво било сакупило код депота да пође „каменитом столу“. Мноштво људи пратило је друштво и глазбу, но наједаред дође из самостанске улице велика гомила људи, која часкоро нарасте до 1000 глава. Два стражара, који тамо стојаху на стражи беху наскоро присиљена уклонити се у двориште. У тренутку беху донешене лестве и свих шест грбова скинути, осим тога финансијална зграда са тинтом, фарбом и сличним стварима замазана а прозори свиколики полупани. — Финансијални стражари пуцали су четири пута кроз прозор али не озледише никога, јер пушке ваљда не беху оштро напуњене. Светина крене за тим са скинутим грбовима у горњи град где беху за тили часак такођер грбови са мађарски натписи на кр. финансијалном равнатељству и на кр. државној благајни скинути, однесени, полупани и у поток Медвешћак бачени. Један и то највећи грб носили су људи, ударајући у њ, као у бубањ кроз дугу улицу, Јелачичев и Зрињски трг, и Петрињску улицу. Око 3 сата буду један правник и један радник ради изгреда ухапшени и к „првој лампи“ одведени. Намах се опет скупи светина, поче викати и захтевати, да се затвореници пусте на слободу. Стражари учине три пута јуриш на опћинство но узалуд, прозори на повереништву сигурности у Гајевој улици (к црвеној лампи) буду сви полупани и ухапшеници ослобођени. Међу тим дође сатнија Леополдоваца, затвори Гајеву улицу и мир се брзо поврати. Само се час овде час онде по улицама показивале мале гомиле певајући и весело кликтајући.

(Нови железнички мост) између Новога Сада и Варадина превучен је већ преко другог стуба и допире сада управ до половине Дунава. Остатак моста склапа се на насипу с новосадске стране и има изгледа да ће мост до конца овог месеца довршен бити.

(Утекли злочинци.) Ноћу од 5. на 6. тек. мес. побегоше из затвора овдашњег кр. суда три злочинца међу овима и онај Чивутин, који је пре не давног времена једном футожанину хтео преваром коње и кола да украде и који је због овога и још због других крађа осуђен на осам година робије. Од злочинаца веле да се један својевољно натраг вратио и суду пријавио. Остала двојица умакоше.

(Судар на железници.) Дознајемо да се прошле недеље на новосадско-пештанској железници више Суботице сударила два теретна влака. Веле да је било и мртвих и рањених. О узроку судара колају разне вести, међу овима и такове, које, ако се докажу, не ће служити на препоруку ни управи железнице ни овој самој. Причекаћемо дакле стварно извешће у овој ствари.

(Узбуне против чивута.) Из Пожуна јављају да је поводом будимпештанских немира и у разним местима пожунске жупаније дошло до већих и мањих изгреда против чивута. Наиме у Шенквићу, Наљлегу, Наљмађару, Середу и Тирнови било је већих демонстрација. У овом задњем месту полупани су чивутима ноћу од 31. пр. мес. на 1. тек. мес. скоро сви прозори. Ово је био тек увод у велику демонстрацију, која се три дана доцније имала извести. Демонстранти чекали су да тирнавска посада оде у логор пожунски, пак да отпочну хајку против чивута. Услед тога посада тирнавска није могла отићи на вежбање у пожунски логор, но је морала остати да чува чивуте. Варошка капетанија тирнавска издала је наредбу, којом домаћине и послодавце под личном одговорношћу обвезује, да први своје млађе а потоњи своје раденике након осам сати у вече не смеју пуштати на улицу; даље је наређено да се у 8 сати у вече морају затворити сви дућани, кавана и механе. — И у Пешти чињени су пре 4 дана нови покушаји, да се мир наруши. „Лојд“ истина јавља да су нереди престали и да је наступио пређашњи мир и поредак, али изгледа да ова тврдња „Лојдова“ не одговара потпуно истини, пошто исти лист мало даље сам навађа, да је у ноћи од 4. на 5. тек. мес. пештанска посада у касарнама у приправности држана, и да је министар унутрашњих послова удесио са кор-командом да војска што се сада ради маневра налази на окупу у Будим-Пешти до даље наредбе остане у престоници, у тамошњим касарнама. Закључак овај донесен је с тога, што се у Пешти плаше да ће приликом предстојеће светковине о Стеванову-дне доћи до нових изгреда, јер ће тога дана многи народ из околине пештанске доћи у престоницу. — У Берлину било је такође демонстрација против чивута, но полиција берлинска растурила је демонстранте, пре но што је могло доћи до већих изгреда. — У Прагу било је такође изгреда. Ту неки дан навршио је кардинал арцибискуп прашки князе Шварценберг педесетогодишњицу својега ступања у свештенички чин. Дан овај прослављен је свечаним начином у Прагу. У очи светковине приређена је кардиналу Шварценбергу бакљада, којој је силан свет присуствовао. При повратку са бакљаде покуша један део светине да продре у чивуцко предграђе Јозефштат, но полиција се одупре овој намери и растури букаче. Доцније, око 11 сах. ноћи исвупише се до 200 особа на главном тргу прашком, такозваном „рингу“, те уз највећу хуку пођоше пут Јозефштата. Овде изађоше пред њих полицаји и позваше их да се разиђу. Заподену се кавга и пошто се сакупљена светина на опетовани позив не хтеде разићи, то полицаји потегоше сабље и учинише јуриш. Ту дође до жешћег окршаја и неколицина из светине допадоше рана. Најзад морадоше се демонстранти повући са бојног поља.

(Немири у Бечу) као да не ће тако брзо престати. Ноћу од 4. на 5. тек. мес. нађене су у свима предграђама бечким по улицама социјалистичке брошире, које су носиле наслов: „Напомена свима раденицима и свима народним људма“. Пот-

писан је „екзекутивни комите“. — И Беч има дакле своје нихилисте.

(У Гастајну — пао снег.) „Н. сл. Пр“. брзојављају из Хофгастајна: „После најлепшег времена добисмо од једном снега, који је тако чест пао да је и саме долине застрьо. Термометар показује 3°.

(Несрећа с непажње.) Варадинска пуковнија налази се од неколико дана у Илоку и околини зарад суделовања у тамошњим војничким маневрама. Један део пуковније смештен је у Илоку и распоређен је по читавом месту. Пре два дана враћао се један војнички часник по вечери кући, те место да уђе у кућу где се његов стан налазио, промаши и уђе у кућу суседног сељака. Ушав у авлију нападоше на-њ са свију страна пси. Не имајући чим да се брани часник потегне сабљу и поче псе одбијати од себе. У то изиђоше сељаци из куће те кад видоше где часник њихове псе бије, дохватише се батина и испребијаше га на мртво име. — Ако се ово све овако догодило морамо претпоставити да су дотични сељаци морали по све пијани бити; иначе није могуће разумети како су могли напасти и готово претући човека, који се по невољи морао бранити против њихових паса.

(Колера у Мисиру.) Из Александрије јављају од 2-ог тек. мес. следеће: За задњих 24 сахата порастао је веома знатно број оних, што од колере оболеше; најлошије је у том погледу стање предграђа Генене. У Бехари, место које лежи тако рећи под зидинама Александрије, умрло је од 28. до 31. пр. мес. у свему 72 особе од колере. — 1-ог тек. мес. дошло је до крвавог сукоба између уроћеника и жандармерије, која је хтела погреб двеју жена да забрани заосталој родбини. С једне и друге стране било је рањених. Уроћеници били су овога пута наоружани и присилише власт да роћацима остави сарањивање умрлих особа. Војнички кордун што је око Александрије подигнут укинуће се и војска употребиће се за државну службу, у толико пре, што је држање уроћеника веома неповољно. Најгоре пате покрајине Гарби и Шарки, где на дан од прилике 250—300 особа умиру од колере. Изгледа да се зараза окренула према горњем Мисиру, јер у задње време бесни она наиме у покрајинама Синт, Бенисуеф, Мини, Кене и Гирке.

Политичке вести.

— Краљ Милан отпутовао је прошле недеље преко Базјаша у Беч.

— Из Београда јављају „Н. сл. Пр“. да ће за 19. септембар н. ст. кал. ad hoc бити сазвана ванредна скупштина. Једини предмет ове ванредне скупштине биће железничка конвенција. Интерпелације и самостални предлози не ће се смети подносити. — У истој ствари јављају „Лоју“ да је дан састанка одгођен од 19-ог на 24. септембар, јер да се краљ Милан до 19-ог септембра још неће вратити у Београд. — Дакле једва „ванредна скупштина“ и то — с локотом на усти. По вечерњу познаје се светац, а по „ванредној скупштини“ — „напредњачка уставност“.

— „Будапешти Кезлеј“ доноси следећу вест: „За неколико дана успоставиће се опет на своја стара места државни грбови са хрватским и мађарским натписом, што су приликом задњих загребачких немира насилно уклоњени.

— „Аграмер Цајтунг“ донела је у ствари задњих немира од Мишкатовића написан чланак, који завршује следећом изјавом: „Не треба се обманивати, садања саборска већина је последња, која је и способна и вољна законито стање одржати. Не пође ли јој ово за руком, моћи ће се у Троједници владати бајонети, никако пак уставним законима.“

— „Немзет“ јавља да је аустро-угарско-немачки савез још прошле године продужен за даљих шест година.

— Из Загреба јављају да је финансијални равнатељ Давид оболео.

— Немачки „Национал Цајтунг“ изјављује да се не да порећи да садањи положај ствари на балканском полуострву путу праља румунског у Берлин даје знатну политичку важност.

— Краљ шпански кренуо је из Мадрида да обиђе војничке посаде на северу Шпаније. О путу краљевом у Немачку није још ништа решено.

— Бивши бугарски министар др. К. Стоилов именован је за дипломатског агента бугарског у Петрограду и отишао је већ на своје место.

— Из Шпаније долази вест да ће садање министарство одступити и да ће Сагаста добити налог да састави нов кабинет.

— Из Париза јављају да је нов владар анамски заузео веома непријатељски положај према Француској. Говори се да је француска војска отпочела операције против Хуе-а.

— Из Париза се демантује да гроф Шамбор кани сина грофа париског својим насљедником именовати.

Народна просвета.

(Школа. — Књижевност. — Уметност. — Позориште.)

(„Четири говора Цицеронова против Каталине“.) У штампарији дра Светозара Милетића изишла су поменута четири говора Цицеронова, што их је са латинског превео Милан А. Јовановић, професор новосадске гимназије. Овај превод наградила је „Матица Српска“, из фонда Накиног, и исти је био прво штампан у „Летопису“, од куда је ево у сву засебну књижицу прештампан. Сваки од четири говора пропраћен је кратким уводом, у коме је изложена ситуација и у коме је кратко разјашњење. Како је код нас врло мало превода из класичне књижевности, морамо ову књижицу сматрати за добит наше малене књижевности.

(„Пчела“), илустровани орган за српске пчеларе доноси у своме 6. и 7. бр. овај садржај:

1. Пчеларски календар. Месец Јуније. Месец Јулије. Од Јована Живановића. 2. Рационално (умно) пчеларење (из пчелара Јована Живановића). 3. Дописи „Пчели“. а. Са кованлука Јована Живановића професора из Карловаца од Јована Милојевића, свршеног богослова. б. Из Зајечара од М. Н. Јагодинца књижара. 4. Одговори уредништва. 5. Позив на прву српску пчеларску скупштину.

(„Невен“ Чика Јовин лист:) доноси у своме четрнаестим броју за 1883. ове чланке: 1. Слика из старог завета. 2. Из Москве, чланци са четир слике од Чика Јове. 3. Одјек, од Браца Јове. 4. Црте из живота знаменитих људи. 5. И погоди, (песма са сликом). 6. Овејана зрнца. 7. Споменик синовље љубави. Превео Павле Страсер. 8. Паун и петао. (Од Лесинга). од Катице Н. 9. Наши разговори, од Браца Мите. 10. Умерен живот у старом веку 11. Даштања. 12. Решење даштања. 13. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се таче уредништва, шаље се на адресу: Dr, Jov. Jovanović Wien IV. Porcelangasse Nr. 56 — „Невен“ чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 ф. За Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 динара или 2 ф. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарије А. Пајевића у Н. Саду.

Метеоролошки и хидрометарски извештај са новосадске станице од 7. до 13. јулија (по рим.) 1883.

Датум	На 0° сведено стање барометра Милим. 700 + 6h	2h	10h	Средина	Температура ваздуха по Целзијевој скали 6h	2h	10h	Средина	За 24 сата температура најниска	највисока	Притисак паре у милиметри 6h	2h	10h	Средина	Влага у проценти. 6h	2h	10h	Средина	Небо ведро = 0 сасвим облачно = 10 6h	2h	10h	Средина	Правац и јачина ветра. Нимало ветра = 0 Најјачи ветар = 10 8h	2h	8h	Падеж за 24 сата у милиметрима Висина	Врста	Висина воде у Дунаву у метрима	Висина воде поред земљом у метрима	Температура воде по Целз.	Примедба.
7.	51·7	51·7	52·2	51·9	28·0	30·0	28·3	25·8	30·0	21·5	16·4	13·9	16·2	16·8	78	42	78	66	0	3	3	2	SW_2	SW_1	SW_1				5·49		22·0	
8.	54·0	53·7	54·5	54·1	28·0	28·4	22·0	24·5	28·5	21·0	17·3	15·7	16·2	16·4	83	55	82	73	3	3	0	2	NW_1	W_2	W_1				5·55		23·0	
9.	54·8	55·1	54·8	54·4	28·2	30·0	22·6	25·9	30·0	21·5	17.1	15·5	15·1	15·9	81	51	74	69	3	6	0	3	S_1	S_1	SW_1				5·58		23·0	
10.	54·5	54·1	54·3	54·3	28·2	31·6	26·2	27·0	31·8	22·0	16·8	18·3	17·1	17·4	80	53	67	67	0	0	0	0	S_1	S_1	S_1				5·57		23·5	
11.	54·6	54·8	53·9	54·4	25·0	28·6	23·0	25·5	29·0	23·0	17·8	13·5	16·2	15·8	76	47	78	67	0	0	0	0	SW_1	SE_1	SE_1				5·58		24·0	
12.	55·1	54·3	54·3	54·6	22·0	30·2	23·2	25·1	30·5	21·0	16·2	15·3	15·1	15·5	82	48	72	67	0	0	0	0	SE_1	SE_1	NE_1				5·49		24·0	
13.	54·3	53·0	52·2	53·2	23·2	32·8	26·4	27·5	28·0	23·0	15·1	15·6	16·4	15·0	62	42	65	56	0	0	3	1	NW_1	NW_1	NW_2				5·44		24·5	

ПРИМЕДБА. 1.) 7h, 2h, 9h значи, да се бележи у 7 сахата у јутру, у 2 сахата после подне и у 9 сахата у вече.
2.) Код ветра значи N северни, NE северосточни, E источни, SE југоисточни, S јужни, SW југозападни, W западни, и NW северозападни ветар.

Јаван рачун

од беседе коју је приредило „Гусле“ друштво за неговање музике у В. Кикинди о Иван-дану о. г. у корист преноса бранкових костију.

I. Приход.

Од улазница	— — — — —	143 ф.	90 н.
Од добровољних прилога	— — — —	47 „	60 „
	Свега	191 „	50 „

II. Расход.

Трошкови око приређивања беседе	-- —	59 ф.	10 н.
По одбитку трошкова остаје чиста прихода		132 ф.	40 н.

која је свота данашњом поштом славном одбору за пренос бранкових костију у Карловце послата.

Добровољно приложише: По 5 ф. Стева Јовановић, Др. Миливој Топонарски, Младен Трифунац. По 2 ф. Бетика Лаковићева, Ревицки Тамас, Јован Радак. По 1 ф. Јоца Мирков, Др. Пера Мирков, Милева Дудварска, Плех Еде, Сава Црвенков, Миша Ранковић, Сава Мирков. Шајнбергер Игњац, Хајнали Адам, Ђура Јовановић из Падеја, Марко Богдан, Ф. Врничић, Стева Паункић, Александра Симић, Миша Јанковић, Јован Богдановић, Мита Стерговић, Др. Живко Богдан, Милева Маринковића из Црне Баре, Максим Јакшић и Пера Попов. По 60 н. Ђура Радак, Васа Радовић, Милан Ђорђевић. По 50 н. Мишко Трифунац, Милан Ђукаков, Јелена и Даница Маринковићева из Црне Баре. По 40 н. Пера Прекајски, Јоца Бранчић, Јулијус Комка, Витенберг. По 20 н. З. Ђ.

У В. Кикинди 26. јуна 1883.

Михаило Косић, перовођа. **Др. Живко Богдан**, председник.

Миша Јанковић, благајник.

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

Баш сад изишао је из штампе:

ЛЕТОПИС
МАТИЦЕ СРПСКЕ.

Уређује **А. Хаџић**.

Књига 135. (Свеска трећа за годину 1883.)

Ова свеска донела је ове саставке: I. Задатак књижевности, од Д. Миодраговића. — II. Четврти Цицеронов говор против Катилине. Превео Милан А. Јовановић. — III. Српкиња жена (погледом на српске народне умотворине) од А. Хаџића. — IV. Неће да се противи. Шаљива игра у једном чину. Написао Милан Савић. — V. Може ли бити на свездама живих створова? од проф. А. Матића. (Свршетак.) — VI. Цвеће. Песма Мите Поповића. — VII. Књижевност: Историја света, преглед удешаван за средње школе. Књига прва и друга. Написао М. Зечевић. Критика Јована Ђорђевића. (Свршетак). — VIII. Матица Српска: Изводи из записника књижевног одбора 1882.

У раду књижевног одбора матичиног штампане су ове оцене: оцена Филипа Оберкнежевића и оцена Светозара Савковића о Косановићевом преводу Шилерове песме „Звоно“, и оцена Андрије М. Матића на чланак Моје Медића: „Со као руда и њено културно-историјско и физиолошко значење“.

Сваки члан, који је одговорио својим чланским дужностима што се тиче плаћања чланарине, добија „Летопис“ бесплатно.

Члановима у месту доставља се „Летопис“ у кућу, а чланови са стране могу „Летописе“, који им припадају, сваки дан примити од „Благајнице Матице Српске“ у Новом Саду.

Ко од чланова жели „Летопис“ поштом добијати, ваља да пошље у име годишње поштарине 50 н. а. вр. „Благајници Матице Српске“ у Нови Сад, која води бригу, да се „Летописи“ тачно равашиљу.

ОГЛАСИ.

КОНКУРС.

Ради попуњења парохије чипске са платом VI. класе отвара се овим поново конкурс.

Молитељи имају своје инштруиране молбенице за 4. недеље дана од првог уврштења овог конкурса у дотичне новине овамо поднети.

Из седнице консистор. у Сентандреји, 28. јула 1883. држане.

2—3 **Консисторија епархије будимске.**

КОНКУРС.

Ради попуњења упражњене парохије жумберачко-рацгарчинске са платом V. класе, отвара се конкурс.

Просителји имају своје потребним сведоџбама сврху свога оспособлења снабдевене молбенице за четир недеље од првог уврштења овог конкурса у дотичне новине, консисторијуму овом поднети.

Из седнице консист. у Сентандреји 28. јула 1883. држане.

2—3 **Консисторија епархије будимске.**

СТЕЧАЈ.

Смедеревско певачко друштво отвара стечај на управљено место свога коровође.

Плата је годишња 1800 динара (хиљаду осамсто динара) у злату.

Од просителја, који сведоџбама ваља да докажу своју способност, има ће они првенство, који су српском језику у писању и говору вични и који су у једном од српских певачких друштава већ као коровође функционисали.

Молбе ваља слати потписаном одбору најдаље до 25. августа о. г.

Смедерево, 24. јула 1883.

2—3 **Одбор смед. певачког друштва.**

КОНКУРС.

Ради попуњења парохије маишке са платом VI. класе отвара се повторително конкурс.

Просителји имају своје, сведочбама сврху свога оспособлења снабдевене молбенице за 4. недеље од првог уврштења овог конкурса у дотичне новине, консисторијуму овом поднети.

Из седнице консист. у Сентандреји 28. јула 1883 држане.

2—3 **Консисторија епархије будимске.**

КОНКУРС.

Ради попуњења парохије бремско-влочке са платом VI. класе отвара се поново конкурс.

Просителји имају своје молбенице снабдевене са сведоџбама сврху свога оспособлења за 4 недеље од првог уврштења овог конкурса у дотичне новине, консисторијуму овом поднети.

Из седнице конст. у Сентандреји 28 јула 1883. држане.

2—3 **Консисторија епархије будимске**

КОНКУРС.

Ради попуњења парохије печварско-мечанске са платом VI. класе, отвара се поново конкурс.

Просителји имају своје молбенице снабдевене са сведоџбама сврху оспособлења свога, консисторијуму овом за 4 недеље од првог уврштења овог конкурса у дотичне новине, поднети.

Из седнице консистор. у Сентандреји 28. јула 1883. држане.

2—3 **Консисторија епархије будимске.**

СТЕЧАЈ.

На упражњено учитељско звање у Санади, овим се отвара стечај. Плата је у готовом новцу 400 фор., 4 ланца прве класе ораће земље, на коју учитељ порез плаћа, за недељну повторну школу добија 4 хвата сламе, за рачуноводство црквених и школских рачуна 15 ф. од погреба где позван буде од богатијих 1 ф. а од сиромашнијих 50 н. Поред тога ужива учитељ слободан стан, са две простране собе, кујном, шпајзом, подрумом и лепом баштом. Учитељ дужан је при богослужењу црквено пјеније обављати и децу пјенију учити и у црквено-школским седницама перовођа бити. Просителји имају своје у смислу школске наредбе инштруиране молбенице најдаље до 28. августа о. г. овомесном школском одбору поднети.

Из седнице школског одбора држане у Санади 28. јула 1883.

Штева Надрљански, школски старатељ. **Ђорђе Иконић**, парох и шк. одбора председник.

Мита Надрљански, шк. управитељ. 2—3

ЧИТАЈТЕ!

Већ 15 година обучавам ја младиће у

ТРГОВАЧКОМ ЗНАЊУ

у којем моји ђаци могу слободно на пештанској трговачкој академији испит да полажу. Многи од мојих ђака дошли су до лепе ексистенције, многи су данас срећни трговци а неки добро наплаћене књиговође и пословође, о чему могу овдашње најугледније фирме као и књижара г. Ј. Грчића обавештаја да даду.

Ђаци са стране могу код мене бити на стану и храни.

Ј. Моган, професор у Великом Бечкереку, у главној улици. 1—3

ОГЛАС.

Препоручујем свој фабрикат од сваковрсних женских и дечијих обућа од најчвршћег материјала и што је још главније први фазони, са најјефтинијом ценом.

Данило Бошковић, Будапешта, лађе-улица, бр. 16. 1—3

МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА
СИМЕ С. СТАИЋА
у Руми

потребује једног помоћника. 1—2

ШПЕЦЕРАЈСКА И КОЖАРСКА ТРГОВИНА
АНТОНИЈА Г. ДИМИТРИЈЕВИЋА
у Земуну

потребује једног од млађи момака и једног шегрта. 1—3

Помодна и мануфактурна трговина
С. МОМИРОВИЋА
у Вршцу

потребује два старија спомоћника која су вични у послуживању отмених муштерија и који су савршени у српском и немачком језику. Који желе ово место получити, могу по могућству одма у радњу ступити. 3—3

АЛЕКСАНДАР АДАМОВИЋ
ТРГОВАЦ СА ВИНОМ И ПОСЕДНИК ВИНОГРАДА
на брду Салаксији (у Фрушкој Гори)

има у свом подруму у **Новом Саду** у својој кући под бројем 244/5 преко пута од варошке куће

СТАЛНО ВЕЛИКО ДОБРО УДЕШЕНО СТОВАРИШТЕ
сремских природних
БЕЛИХ, ЦРНИХ и ШИЉЕР-ВИНА

препоручујући иста препродавцима и већим трговцима, **по најјефтинијој цени** како којој врсти дневна буде, у бурадима по 50 литара и на више.

Бурад се на захтевање, купцу уз јамчевину и на послугу дају.

Исти има у горе наведеном стоваришту свом

ИЗВРСНЕ СРЕМСКЕ ШЉИВОВИЦЕ
и
ПРАВЕ КОМОВИЦЕ РАКИЈЕ

Молећи за што веће поручбине даје нудилац уверење да ће све налоге које добио буде, неодложно и најбоље извршити. 7 40

Одговорни уредник Миша Димитријевић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.